

สรุปและข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาดังลักษณะพฤติกรรมเบี่ยงเบนของตำรวจชั้นประทวนและปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนดังกล่าวในครั้ง นี้ เกิดขึ้นเนื่องจากความคิดที่ว่า ตำรวจชั้นประทวนปฏิบัติต่อประชาชนนอกกลุ่มนอกรทางหรือนอกเหนือวินัยแล้ว ผลเสียย่อมเกิดขึ้นทั้งประชาชนและห้วงการตำรวจโดยรวม การค้นคว้าถึงสาเหตุที่ทำให้ตำรวจมีพฤติกรรมดังกล่าว ซึ่งอาจช่วยให้ทราบถึงข้อเท็จจริงบางประการอันจะได้มาเป็นประโยชน์ในการแก้ไข ปรับปรุงระบบการปฏิบัติงานให้รัดกุมยิ่งขึ้น

การศึกษาคั้งนี้ ได้ศึกษาตามแนวทางนิเวศน์วิทยา โดยกำหนดให้ปัจจัยสภาพแวดล้อมทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและการบริหารเป็นปัจจัยที่น่าจะเป็นสาเหตุของพฤติกรรมเบี่ยงเบน การศึกษาคั้งนี้จึงได้นำตัวแปรดังกล่าวมาตรวจสอบความสัมพันธ์กับการมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนของตำรวจที่เป็นอยู่ โดยอาศัยวิธีการทางสถิติเข้าช่วย ทั้งนี้ยังได้นำตัวแปรต่าง ๆ ที่น่าจะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมดังกล่าวมาเป็นตัวแปรควบคุมประกอบการพิจารณาค้วย ผลการวิจัยได้ข้อสรุปดังต่อไปนี้

1. การมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนของตำรวจชั้นประทวนในสถานีตำรวจนครบาล

ตำรวจชั้นประทวนส่วนใหญ่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนในระดับปานกลาง (ร้อยละ 54.15) รองลงมาได้แก่ระดับต่ำ (ร้อยละ 35.92) และระดับสูง (ร้อยละ 9.93) ตามลำดับ โดยจะมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนในแง่ การขาดความตั้งใจในการปฏิบัติงาน การพิจารณาเพื่อสนองตอบต่อบุคคลเพียงบางคนหรือบางกลุ่ม การแสวงหาผลประโยชน์ในทางมิชอบ การแสวงหาความก้าวหน้านอกเหนือระบบคุณธรรมและลักษณะความเป็นเจ้าขุนมูลนาย ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.6-3.4) ส่วนในแง่การปฏิบัติตามกฎหมายโดยเสมอภาคนั้น ตำรวจชั้นประทวนมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนในระดับต่ำ (ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.5 ขึ้นไป)

นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาตามกรอบการมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนทั้ง 6 ประการคือ การขาดความตั้งใจในการทำงาน การไม่ปฏิบัติตามกฎหมายโดยเสมอภาค การสนองตอบต่อบุคคลบางคนมากกว่าจะคำนึงถึงงานในหน้าที่ความรับผิดชอบ การแสวงหาประโยชน์ในทางมิชอบ การแสวงหาความก้าวหน้านอกเหนือระบบคุณธรรม และลักษณะความเป็นเจ้าขุนมูลนายแล้ว พบว่า ข้าราชการตำรวจชั้นประทวนโดยเฉลี่ยมีพฤติกรรมในลักษณะที่เบี่ยงเบนอยู่พอสมควร โดยจัดอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนผู้ที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนในระดับสูงมีเพียงส่วนน้อย (ประมาณร้อยละ 10) ซึ่งนับว่าสอดคล้องกับสถิติการลงทัณฑ์ข้าราชการตำรวจชั้นประทวนของกองบัญชาการตำรวจนครบาลในปี 2522-2526 ซึ่งมีอัตราประมาณร้อยละ 10 ของข้าราชการตำรวจชั้นประทวนในสถานีตำรวจนครบาลทั้งหมด ลักษณะพฤติกรรมเบี่ยงเบนที่เด่นชัดที่สุดใน 6 ประการดังกล่าว ได้แก่ การขาดความตั้งใจในการทำงาน เช่น ไม่กระตือรือร้นในการทำงาน ปฏิบัติงานล่าช้าโยกโย้, กักเก็บงาน เป็นต้น

กล่าวโดยสรุป พฤติกรรมเบี่ยงเบนของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน ในสถานีตำรวจนครบาล มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนในการขาดความตั้งใจในการทำงานอยู่ในระดับสูง

2. อิทธิพลของปัจจัยแวดล้อมทางเศรษฐกิจที่มีต่อการมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนของข้าราชการตำรวจชั้นประทวนในสถานีตำรวจนครบาล

อิทธิพลของปัจจัยแวดล้อมทางเศรษฐกิจที่มีต่อการมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนของข้าราชการตำรวจในแง่นี้ พบว่า สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับการมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนของตำรวจกล่าวคือ ผู้ที่รู้สึกสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจมีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานของตำรวจชั้นประทวนในระดับสูง มักจะมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนในระดับค่อนข้างสูง ในทางตรงข้ามผู้ที่รู้สึกสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจมีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานของตำรวจในระดับต่ำก็มักจะมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนในระดับค่อนข้างต่ำ

เมื่อนำตัวแปรอื่น ๆ เข้าร่วมพิจารณาด้วยในฐานะที่เป็นตัวแปรควบคุมปรากฏว่า ปัจจัยด้าน อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพการสมรส อายุราชการ และลักษณะการเลื่อนขั้นเงินเดือน ไม่มีผลทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้ง 2 เปลี่ยนแปลงไป แต่เมื่อนำปัจจัยด้านชั้นยศ หน้าที่ความรับผิดชอบ รายได้และเขตสถานีเข้าร่วมพิจารณาด้วยปรากฏว่า ปัจจัยเหล่านี้มีผลทำให้ ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้ง 2 ดังกล่าวเปลี่ยนแปลงไป

แสดงว่า ตัวแปรทั้ง 4 ประการหลังนี้อาจรวมมีผลต่อการมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนของตำรวจ
ด้วย

เมื่อนำค่าเฉลี่ยของความรู้สึกต่ออิทธิพลของปัจจัยแวดล้อมทางเศรษฐกิจ
ข้าราชการชั้นประทวนในสถานีตำรวจนครบาลมาเปรียบเทียบ กล่าวคือ อิทธิพลของปัจจัย
ทางเศรษฐกิจด้านรายได้และสวัสดิการ ความรู้สึกต่อภาวะเศรษฐกิจ แล้วปรากฏว่ามีค่า
เฉลี่ยอยู่ในระดับเดียวกันและมีค่าใกล้เคียงกัน

กล่าวโดยสรุป ปัจจัยแวดล้อมทางเศรษฐกิจมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเบี่ยงเบนของ
ข้าราชการตำรวจชั้นประทวนในสถานีตำรวจนครบาล ซึ่งนับว่าก็สอดคล้องกับงานวิจัยของ
Riggs ในส่วนที่ว่าโครงสร้างทางเศรษฐกิจจะมีส่วนกระทบต่อระบบบริหารของแต่ละ
ประเทศ

3. อิทธิพลของปัจจัยแวดล้อมทางสังคมที่มีต่อการมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนของ ตำรวจชั้นประทวน ในสถานีตำรวจนครบาล

สภาพแวดล้อมทางสังคมมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับการมีพฤติกรรมเบี่ยง
เบนของตำรวจ กล่าวคือ ผู้ที่รู้สึกว่าสภาพแวดล้อมทางสังคมมีผลกระทบต่อการทำงาน
ของตำรวจชั้นประทวนในระดับสูง มักจะมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนในระดับค่อนข้างสูง ในทาง
ตรงกันข้ามผู้ที่รู้สึกว่า สภาพแวดล้อมทางสังคมมีผลกระทบต่อการทำงานของตำรวจใน
ระดับต่ำ ก็มักจะมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนในระดับค่อนข้างต่ำ

เมื่อนำตัวแปรอื่น ๆ เข้าร่วมพิจารณาด้วยในฐานะที่เป็นตัวแปรควบคุม
ปรากฏว่า ปัจจัยด้าน อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพการสมรส ชั้นยศ หน้าที่ความรับ
ผิดชอบ อายุราชการ และเขตสถานี ไม่มีผลทำให้ลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้ง
2 เปลี่ยนแปลงไปแต่อย่างใด

ปัจจัยด้านรายได้และการเลื่อนขั้นเงินเดือนเท่านั้นที่มีผลทำให้ลักษณะ
ความสัมพันธ์ดังกล่าวเปลี่ยนแปลงไป แสดงว่า ตัวแปร 2 ประการหลังนี้ อาจรวมมีผล
ต่อการมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนของตำรวจด้วย

สภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน ในสถานีตำรวจนครบาล
ต้องทำงานสัปดาห์ละ 7 วัน ๆ ละ 24 ชั่วโมง ประกอบด้วยภาวะทางสังคมของกรุงเทพฯ
เป็นสังคมเมือง สถานภาพและบทบาท กำหนดโดยฐานะทางการเงิน ตำแหน่งหน้าที่การ
งาน เป็นต้น ข้าราชการตำรวจชั้นประทวนต้องประสบกับปัญหาทางสังคมทุก ๆ วันย่อม
เป็นการเน้นย้ำความรู้สึกต่อสภาวะทางสังคมเก็บสะสมเป็นความรู้สึกประทับใจตลอดเวลา
ในลักษณะภาวะเอเลี่ยนเนชั่น (Alienation)

กล่าวคือ สภาพแวดล้อมเหล่านี้ อาจทำให้ผู้ที่ไม่พอใจต่อลักษณะความเป็นอยู่
ดังกล่าวมีทัศนคติในทางลบต่อสังคม เช่น เกิดภาวะเอเลี่ยนเนชั่น เป็นต้น ลักษณะค่านิยม
ทางสังคมบางอย่าง ตลอดจนสภาวะเอเลี่ยนเนชั่นของบุคคลดังกล่าว อาจมีผลทำให้บุคคล
นั้น เกิดความเบื่อหน่าย และทอดทิ้ง ทั้งในส่วนของกรปฏิบัติหน้าที่ราชการ และการดำเนิน
ชีวิตประจำวัน สภาพเหล่านี้จึงนับเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้ตำรวจชั้นประทวนในเขตชั้น นอก
ประสบปัญหาเอเลี่ยนเนชั่นสูงกว่า ข้าราชการตำรวจชั้นประทวนในเขตสถานีตำรวจ
นครบาลชั้นใน

เมื่อนำค่าเฉลี่ยของความรู้สึกต่ออิทธิพลทาง สังคม ในสถานีตำรวจนครบาล
มาเปรียบเทียบ กล่าวคือ ความรู้สึกต่อค่านิยมและภาวะเอเลี่ยนเนชั่นมาเปรียบเทียบมีค่า
ใกล้เคียงกัน แสดงว่ามีความรู้สึกต่ออิทธิพลของสภาพแวดล้อมทางสังคมกับภาวะเอเลี่ยน
เนชั่นและค่านิยมทางสังคมในระดับเดียวกันและมีค่าใกล้เคียงกัน

กล่าวโดยสรุปปัจจัยแวดล้อมทาง สังคมมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเบี่ยงเบนของข้าราชการ
ตำรวจชั้นประทวนในสถานีตำรวจนครบาล กล่าวคือ อิทธิพลของปัจจัยทางสังคม
ค่านิยมทางสังคมของกรุงเทพมหานครมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเบี่ยงเบนของข้าราชการ
ตำรวจชั้นประทวน

4. อิทธิพลของปัจจัยแวดล้อมทางการเมืองที่มีต่อการมีพฤติกรรมเบี่ยงเบน ของตำรวจชั้นประทวนในสถานีตำรวจนครบาล

สภาพแวดล้อมทางการเมือง มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับการมีพฤติกรรม
เบี่ยงเบนของตำรวจชั้นประทวน ผู้ที่รู้สึกว่าสภาพแวดล้อมทางการเมืองมีอิทธิพลสูง มักจะ
มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนในระดับค่อนข้างสูง ในทางตรงข้ามผู้ที่เห็นว่า สภาพแวดล้อมทาง

การเมืองมีผลกระทบต่อการทำงานของตำรวจในระดับต่ำ ก็มักจะมีพฤติกรรมเบี่ยงเบน
ในระดับค่อนข้างต่ำ

เมื่อนำตัวแปรอื่น ๆ เข้าร่วมพิจารณาด้วยในฐานะที่เป็นตัวแปรควบคุมปรากฏว่า
ปัจจัยด้าน อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพการสมรส รายได้ อายุราชการ และเขตสถานี
ไม่มีผลทำให้ลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้ง 2 เปลี่ยนแปลงไปแต่อย่างใด แต่เมื่อ
นำดัชนีศ ที่ความรับผิดชอบ และการเลื่อนขั้นเงินเดือน เข้าร่วมพิจารณาด้วย ปรากฏ
ว่า ลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ทั้ง 2 เปลี่ยนแปลงไป แสดงว่าปัจจัยเหล่านี้ อาจ
ร่วมมีอิทธิพลต่อการมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนของตำรวจด้วย

เมื่อนำค่าเฉลี่ยของความรู้สึกต่ออิทธิพลทางการเมืองของข้าราชการตำรวจชั้น
ประทวน ในสถานีตำรวจนครบาลมาเปรียบเทียบ กล่าวคือ ความรู้สึกต่อสถาบันทางการเมือง
เมือง ความรู้สึกต่อกระบวนการทางการเมือง ความรู้สึกต่อการใช้สิทธิเสรีภาพทางการเมือง
และความรู้สึกไม่ไว้วางใจทางการเมือง ปรากฏว่า

ข้าราชการตำรวจชั้นประทวนมีความไว้วางใจทางการเมืองสูง เมื่อนำค่าเฉลี่ยไป
เปรียบเทียบความรู้สึกต่ออิทธิพลทางการเมืองอื่น

ข้าราชการตำรวจชั้นประทวนไม่พึงพอใจต่อการใช้สิทธิเสรีภาพทางการเมือง
ในระดับสูง เมื่อนำค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบกับความรู้สึกต่ออิทธิพลทางการเมืองอื่น

กล่าวโดยสรุป ปัจจัยแวดล้อมทางการเมืองมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเบี่ยงเบนของ
ข้าราชการตำรวจชั้นประทวน ในสถานีตำรวจนครบาลสอดคล้องกับแนวความคิดของ
Mckenzie¹ ที่ว่า ปัจจัยทางการเมืองเป็นองค์ประกอบทางนิเวศน์วิทยาอย่างหนึ่งที่มี
ผลต่อการบริหารรัฐกิจ

¹Mckenzie, On Human Ecology, p. 142

5. อิทธิพลของปัจจัยแวดล้อมทางการบริหารที่มีต่อการมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนของตำรวจชั้นประทวนในสถานีตำรวจนครบาล

ในแง่ที่พบว่า สภาพแวดล้อมทางการบริหารมีอิทธิพลต่อส่วนการมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนของตำรวจในระดับต่ำ กล่าวคือ เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้ง 2 พบว่า มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลางค่อนข้างต่ำ ซึ่งเมื่อนำตัวแปรอื่น ๆ เข้าร่วมพิจารณาด้วยในฐานะที่เป็นตัวแปรควบคุมแล้ว ปรากฏว่า มีเพียง 2 ตัวแปรเท่านั้นที่ไม่มีผลทำให้ค่าความสัมพันธ์เปลี่ยนแปลงไป คือปัจจัยด้านระดับการศึกษาและเขตสถานี ส่วนปัจจัยอื่น ๆ ได้แก่ อายุ สถานภาพการสมรส ชันยศ หน้าที่ความรับผิดชอบ รายได้ อายุราชการ และการเลื่อนชั้นเงินเดือน (ปีที่ผ่านมา) นั้น มีผลทำให้ความสัมพันธ์เปลี่ยนแปลงไปด้วยเหตุนี้ จึงไม่อาจสรุปได้แน่ชัดว่า สภาพแวดล้อมทางการบริหารมีอิทธิพลต่อการมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนของตำรวจชั้นประทวน

เมื่อนำความรู้สึกต่ออิทธิพลของปัจจัยแวดล้อมทางการบริหารของข้าราชการตำรวจชั้นประทวนมาเปรียบเทียบ กล่าวคือ ความรู้สึกต่ออิทธิพลของปัจจัยทางด้านการบริหาร ด้านสภาพผู้ร่วมงาน สภาพการบังคับบัญชา ลักษณะความมั่นคงในการทำงานและลักษณะโครงสร้างและระบบการทำงาน ปรากฏว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับเดียวกันและค่าใกล้เคียงกัน

กล่าวโดยสรุป ปัจจัยแวดล้อมทางการบริหารไม่อาจสรุปได้แน่ชัดว่า มีอิทธิพลต่อการมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนของข้าราชการตำรวจชั้นประทวนในสถานีตำรวจนครบาล

สรุปรวม

สภาพแวดล้อมทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม นับเป็นปัจจัยสำคัญที่มีส่วนทำให้ตำรวจชั้นประทวนในเขตสถานีตำรวจนครบาล มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนโดยผู้เห็นว่าสภาพแวดล้อมดังกล่าว มีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานของบุคคลในระดับต่ำ มักจะมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนในระดับค่อนข้างต่ำ ในขณะที่เดียวกัน ผู้ที่เห็นว่าระบบแวดล้อมดังกล่าวมีอิทธิพลในระดับสูง ก็มักจะมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนในระดับค่อนข้างสูง โดยจะพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลมากที่สุด ได้แก่ สภาพแวดล้อมทางการเมือง รองลงมาได้แก่ สภาพแวดล้อมทางสังคมและสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจตามลำดับ ส่วนสภาพแวดล้อมทางการบริหารนั้น ยังไม่อาจ

ยืนยันได้อย่างแน่ชัดว่ามีอิทธิพลต่อการมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนของตำรวจ ทั้งนี้เพราะลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้ง 2 เปลี่ยนแปลงไปมาก เมื่อนำปัจจัยอื่นเข้ามาร่วมพิจารณา เป็นที่น่าสังเกตว่า ในการนำตัวแปรควบคุมด้านการเลื่อนชั้นเงินเดือน และเขตสถานี จะเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อความสัมพันธ์ของพฤติกรรมการปฏิบัติงานสูง เมื่อนำปัจจัยด้านอื่น ๆ มาเปรียบเทียบหาค่าความสัมพันธ์กัน จึงคาดว่าตัวแปรดังกล่าวอาจจะร่วมเป็นสาเหตุสำคัญทำให้ตำรวจมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนด้วย

ลักษณะพฤติกรรมเบี่ยงเบนของข้าราชการตำรวจชั้นประทวนในสถานีตำรวจนครบาลที่สำคัญได้แก่ ขาดความตั้งใจในการปฏิบัติงาน และแสวงหาความก้าวหน้านอกเหนือระบบคุณธรรม

สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

- สมมติฐานที่ 1 ระบุว่า สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้ตำรวจชั้นประทวนในสถานีตำรวจนครบาลมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนข้อมูลยืนยันสมมติฐานดังกล่าวนี้
- สมมติฐานที่ 2 ระบุว่า สภาพแวดล้อมทางสังคม เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้ตำรวจชั้นประทวนในสถานีตำรวจนครบาลมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนข้อมูลยืนยันสมมติฐานดังกล่าวนี้
- สมมติฐานที่ 3 ระบุว่า สภาพแวดล้อมทางการเมือง เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้ตำรวจชั้นประทวนในสถานีตำรวจนครบาลมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนข้อมูลยืนยันสมมติฐานดังกล่าวนี้
- สมมติฐานที่ 4 ระบุว่า สภาพแวดล้อมทางการบริหาร เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้ตำรวจชั้นประทวนในสถานีตำรวจนครบาลมีพฤติกรรมเบี่ยงเบน ปรากฏว่า ข้อมูลแสดงถึงความเข้มของความสัมพันธ์ในระบอบที่ต่ำมาก จึงไม่เป็นการยืนยันสมมติฐานดังกล่าว

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาพบว่า ลักษณะทางนิเวศน์วิทยาของกรุงเทพมหานครมีผลกระทบต่อการทำงานของข้าราชการตำรวจชั้นประทวนในสถานีตำรวจนครบาล และไต่ถามระดับของพฤติกรรมเบี่ยงเบนแต่ละประเภทของข้าราชการตำรวจชั้นประทวนยอมเป็นแนวทางที่จะนำผลการศึกษาไปแก้ไขปรับปรุงการทำงานของตำรวจให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น

แนวทางการปรับปรุงแก้ไขปัญหาพฤติกรรมเบี่ยงเบนของข้าราชการตำรวจชั้นประทวนนั้น เป้าหมายคือต้องการให้ข้าราชการตำรวจเหล่านี้ประพฤติปฏิบัติตนให้สอดคล้องกับความต้องการของกรมตำรวจและจากประชาชนผู้รับบริการจากตำรวจ แต่ทั้งนี้เป็นที่ตระหนักแล้วว่า ผลรวมของพฤติกรรมของบุคคลยอมมีผลกระทบโดยตรงต่อองค์กร และมีส่วนร่วมในการพัฒนากรมตำรวจ ข้อเสนอแนะจึงต้องเป็นการมองสภาพปัญหาและการแก้ไข้ปัญหา โดยมีส่วนร่วมของกรมตำรวจจนถึงระดับผู้ปฏิบัติงาน ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไข้ปัญหาพฤติกรรมเบี่ยงเบนของตำรวจดังต่อไปนี้

1. โครงสร้างและการบริหารงานตำรวจ

แนวทางแก้ไข้ปัญหาในการปรับปรุงโครงสร้างและการบริหารในการเสนอแนะครั้งนี้มุ่งเน้นถึงมรรควิธีจะส่งผลถึงข้าราชการตำรวจชั้นประทวนเป็นสำคัญ แยกพิจารณาได้ดังนี้

1) ปรับปรุงแก้ไข้ประมวลระเบียบการตำรวจไม่เกี่ยวกับคดีว่าด้วยเรื่องขอบเขตอำนาจหน้าที่ของตำรวจ พร้อมกับเสนอแก้ไข้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ในบทที่ว่าด้วยอำนาจหน้าที่ของกรมตำรวจ เพื่อแก้ไข้ให้กำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่ของตำรวจเน้นในค่านป้องกันปราบปรามอาชญากรรม และควรให้รัฐมนตรีหน่วยงานอื่นรองรับงานค่าแบบริการประชาชนแทนตำรวจ แต่การมีปัญหอุปสรรคในกรณีดังกล่าวข้างต้นควรแก้ไข้พระราชบัญญัติระเบียบตำรวจมาตรา 3, 5 และ 11 แยกประเภทเป็นตำรวจประเภทมียศ และไม่มียศ เพื่อจะไ้ครองรับหน้าที่ของตำรวจที่มีไซงานป้องกันปราบปรามอาชญากรรม

2) ควรจัดให้ตำรวจผู้มีประสบการณ์ในการทำงานสูงและข้าราชการตำรวจที่มียศกระจายกำลังเป็นฝ่ายปฏิบัติการในระดับสถานี ส่วนงานธุรการควรให้ข้าราชการตำรวจที่ไม่มียศหรือถูกจ้างแล้วแต่กรณี

2. การบริหารงานบุคคล

1) การพิจารณาความดีความชอบควรกระทำโดยเปิดเผยและให้ตัวแทนของแต่ละสายงานของตำรวจชั้นประทวนมีโอกาสร่วมพิจารณาได้

2) การแต่งตั้งโยกย้ายข้าราชการตำรวจชั้นประทวน ควรพิจารณาสืบเปลี่ยนหมุนเวียนเหมือนชั้นสัญญาบัตร ที่เป็นอยู่ในปัจจุบันส่วนมากจะอยู่ตั้งแต่เริ่มเข้ารับราชการจนกระทั่งเกษียณอายุราชการ เป็นเหตุให้เกิดอำนาจแฝงในการปฏิบัติงานและครอบงำผู้บังคับบัญชาและสร้างอิทธิพลกับประชาชนในท้องถิ่น

3) การพิจารณาคุณสมบัติของผู้ที่มีสิทธิสอบบรรจุแต่งตั้งเป็นนายตำรวจชั้นสัญญาบัตรควรพิจารณาคำแนะนำในการปฏิบัติหน้าที่ป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมเป็นผลดีแก่ทางราชการภายใต้กฎเกณฑ์ที่เหมาะสมด้วย

4) มีหลักสูตรฝึกอบรมเพิ่มทักษะในการปฏิบัติงานและเพื่อเพิ่มพูนวิทยาการสมัยใหม่และจริยธรรม เน้นการฝึกอบรมแต่ละหน้าที่ทั้งทางภาควิชาการและภาคปฏิบัติ เพื่อเพิ่มทักษะในการปฏิบัติหน้าที่ตลอดจนข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับงานในหน้าที่ มีการทำงานเป็นกลุ่ม มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการปฏิบัติงานซึ่งกันและกัน

3. การควบคุมบังคับบัญชา

ผู้บังคับบัญชาควรศึกษาถึงพฤติกรรมของบุคคลากรตำรวจให้ถ่องแท้และเลือกใช้เทคนิคการบังคับบัญชาให้เหมาะสม กล่าวคือ

1) ผู้บังคับบัญชาควรทำให้ข้าราชการตำรวจชั้นประทวนมีความรู้สึกว่ามีค่าที่อสังคัมและมีโอกาสสร้างคุณประโยชน์แก่สังคัมในหน้าที่ตำรวจไม่เน้นความบกพร่องในอติทของใ้บังคับบัญชา เปิดโอกาสให้ทุกคนแสดงความสามารถได้เท่าเทียมกัน

2) บทกำหนดโทษในการพิจารณาทัณฑ์ ควรมีขอบเขตที่แน่นอนและชัดเจน เพื่อความเป็นธรรมในการพิจารณาทัณฑ์ เช่นกำหนดขอบเขตของคำว่า "มลทินมีวหมอง" "ประพฤติคนไม่สมควร" "ประพฤติชั่ว" เป็นต้น

3) เมื่อผู้ใดบังคับบัญชากระทำผิด ควรได้รับการพิจารณาให้พ้นด้วย ความรวดเร็ว เด็ดขาดและเป็นธรรม เพื่อให้ทุกคนตระหนักถึงโทษที่ได้กระทำผิด

4. สิทธิและผลประโยชน์ตอบแทน

1) ปรับปรุงอัตราเงินเดือนและผลประโยชน์ตอบแทนในรูปเงินตอบแทนให้เหมาะสมกับสถานะเศรษฐกิจในปัจจุบัน

2) ผลประโยชน์ตอบแทนในรูปสวัสดิการ เช่น ที่พักอาศัย ยานพาหนะ เครื่องมือสื่อสาร เครื่องอุปโภคบริโภคที่เป็นและมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

ทั้งนี้เพื่อเป็นการป้องกันมิให้ข้าราชการตำรวจอ้างเป็นเหตุให้แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบด้วยกฎหมาย

5. ค่านิยมและค่านิยมในอาชีพ

ควรมีมาตรการในการบำรุงขวัญในการปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ และมีประสิทธิภาพดังต่อไปนี้

1) ให้ความคุ้มครองจากการถูกบีบบังคับจากอิทธิพลใด ๆ ซึ่งมีผลกระทบทำให้ข้าราชการตำรวจไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ของตนได้โดยชอบด้วยกฎหมาย

2) ช่วยเหลือและสงเคราะห์ข้าราชการตำรวจและครอบครัว ซึ่งประสบอันตรายหรือเคราะห์กรรม อันเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย

3) ช่วยเหลือข้าราชการตำรวจผู้ต้องตกอยู่ในฐานะถูกกีดกันแก่ง ถูกกล่าวโทษ หรือถูกฟ้องร้องอันเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่โดยสุจริตใจ

4) ช่วยเหลือและสนับสนุนข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความกล้าหาญ หรือเสียชีวิตของตนเพื่อช่วยเหลือผู้อื่น หรือเพื่อประโยชน์ของทางราชการ

6. ค่านิยมร่วมมือกับประชาชน

เมื่อได้พิจารณาปรับปรุงแก้ไขตามที่กล่าวมาข้างต้นแล้วก็จะได้ตำรวจชั้นประทวนที่มีคุณภาพ และได้รับความไว้วางใจจากประชาชน ชั้นสุดท้ายคือ การดำเนินการดึงเอาประชาชนมาเป็นฝ่ายตำรวจด้วยความยินยอมพร้อมใจคือ

1) ให้การศึกษาอบรมแก่ราษฎรตำรวจทั่ว ๆ ไป มีความรู้สึกสำนึก

อุดมการณ์ในการปกครองระบอบประชาธิปไตย และขบวนการทางการเมือง ตลอดจนการศึกษาค้นคว้าวิจัยทางสังคม จิตวิทยาสังคม ในระดับเบื้องต้น

2) ข้าราชการตำรวจชั้นประทวนโดยปกติจะมีอำนาจแฝงอยู่ในตัว เพราะความคุ้นเคยท้องที่และบุคคล ควรสนับสนุนให้เข้าไปมีส่วนร่วมในการเป็นตำรวจ ให้มีการจัดองค์การเพื่อบริการสาธารณะโดยมีตำรวจเป็นแกนนำ เช่น จัดกลุ่มพิทักษ์หมู่บ้าน กลุ่มแม่บ้านเตือนภัย กลุ่มปราบปรามอบายมุข เป็นต้น โดยให้แทรกไปทุกเขตพื้นที่ มีผู้บังคับบัญชาระดับสูง เป็นฝ่ายอำนวยความสะดวกและชี้แนะ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตในการศึกษากว้างขวาง ครอบคลุม ทำให้ไม่ได้รายละเอียดปลีกย่อยบางกรณีอย่างลึกซึ้งในการวิจัยครั้งต่อไปควรพิจารณา ดังนี้คือ

- 1) ศึกษาเฉพาะกรณีในทางทฤษฎีและแนวทางเดียวกันนี้ ศึกษาเฉพาะผลกระทบทางเศรษฐกิจหรือสังคม เป็นต้น
- 2) ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างจังหวัด หรือระหว่างกรุงเทพมหานคร กับต่างจังหวัด
- 3) ศึกษาเปรียบเทียบตัวแปรควบคุมในด้านรายได้ การเลื่อนชั้นเงินเดือน และเขตสถานี ว่าจะมีผลสอดคล้องกับการศึกษารุ่นนี้หรือไม่

กล่าวโดยสรุป ข้อเสนอแนะทางแก้ไขพฤติกรรมเบี่ยงเบนของข้าราชการตำรวจชั้นประทวนจากลักษณะไม่พึงประสงค์ แล้วนำข้อดีของพฤติกรรมเบี่ยงเบนมาเป็นลักษณะพึงประสงค์ในการพัฒนาบุคคลากรตำรวจ ผู้วิจัยมีความมั่นใจในความสำเร็จของขั้นตอนในการดำเนินการเป็นอย่างสูง